

UPPSALA
UNIVERSITET

SPRAKFAK 2016/45

Riktlinjer för antagning av excellent lärare

Språkvetenskapliga fakulteten

Fastställd av Språkvetenskapliga fakultetsnämnden 2018-04-12

Innehåll

Inledning	3
1. Beredning och beslut.....	3
2. Kriterier för bedömning	4
Undervisningsskicklighet.....	4
Forskningsanknytning och vetenskapligt förhållningssätt	5
Samverkan med studenter, kollegor och andra aktörer	5
Pedagogiskt ledarskap	5

Inledning

I *Pedagogiskt program för Uppsala universitet* (infoga dnr) betonas att universitetspedagogisk kompetens, engagemang och pedagogisk skicklighet ska ha ett uttalat meritvärde för befattningar där pedagogisk verksamhet ingår. Universitetet har beslutat att skapa ett särskilt karriärsteg, *excellent lärare*, för skickliga lärare. I de av rektor antagna *Riktlinjer för antagning av excellent lärare* (dnr [2010/1842](#)) anges att benämningen excellent lärare ska användas för lärare som uppnått en högre nivå av pedagogisk skicklighet. Fakultetsnämnderna uppdras att utforma kompletterande riktlinjer som ska gälla inom respektive verksamhet.

Excellent lärare innebär en högre nivå av pedagogisk skicklighet införs, som skiljer sig avsevärt från grundnivån på liknande sätt som docentkompetens skiljer sig från doktorsexamen. Vad som krävs för att uppnå den högre nivån framgår av fastställda bedömningskriterier som utgår från den definition och de kriterier för pedagogisk skicklighet som gäller enligt *Anställningsordningen för Uppsala universitetet*.

1. Beredning och beslut

Av rektors riktlinjer framgår att enbart tillsvidareanställda¹ (universitetsadjunkt, universitetslektor eller professor) vid Uppsala universitet kan antas som excellent lärare.

Två externa sakkunniga, varav en från ett annat lärosäte, utses av fakultetsnämnden på förslag från institutionerna. Båda ska bedöma pedagogisk skicklighet och inte vetenskaplig skicklighet. Den ena sakkunniga ska ha övergripande ansvar för att bedöma den pedagogiska skickligheten hos samtliga sökande, medan den andra ska vara kompetent inom samma ämnesområde som den enskilde sökande.

Utbildningskommittén bereder ärendet och avger ett yttrande. Utöver sakkunnigutlåtande ingår ett pedagogiskt prov i form av ett undervisningstillfälle som ett led i ansökningsprocessen. Kommittén kan vidare besluta att bedömningen av meriterna ska kompletteras med intervju.

Språkvetenskapliga fakultetsnämnden fattar beslut om en sökande ska antas som excellent lärare utifrån sakkunnigutlåtanden och kommitténs yttrande.

Ansökningstillfälle för att prövas som excellent lärare erbjuds en gång per år. Sista ansökningsdatum är i normalfallet 1 mars.

Nämndens beslut kan ej att överklagas. Vid avslag kan förnyad ansökan inlämnas tidigast ett år efter beslutet.

När lärare antagits som excellent lärare ska en schablonmässig höjning av månadslönen ske motsvarande docentantagning.

---

¹ I enlighet med i *Anställningsordningen för Uppsala universitet* fastställda lärarkategorier.

2. Kriterier för bedömning

Vid bedömning är det pedagogisk kvalitet som beaktas. Undervisningens omfattning över tid, såväl bredd som djup, tillmäts också betydelse. Vidare ska förmåga att planera, initiera, leda och utveckla utbildning och undervisning, liksom förmåga att knyta undervisningen till forskning i det aktuella ämnet, till ämnets didaktik samt till allmän högskolepedagogisk forskning tillmäts betydelse. Med forskning i det aktuella ämnet avses här inte bara eller främst egen forskning; förtrogenhet med ämnets olika delar och forskningsfronter ska i stället premieras. Även förmåga till interaktion om högskolepedagogiska frågor med aktörer inom och utom universitetet ingår i den pedagogiska skickligheten. Ett övergripande kriterium som ska genomsyra bedömningen är att studenternas lärande ska stå i fokus.

Följande bedömningsområden kommer att beaktas:

1. Undervisningsskicklighet
2. Forskningsanknytning och vetenskapligt förhållningssätt
3. Samverkan med kollegor, studenter och andra aktörer
4. Pedagogiskt ledarskap

Skicklighet ska vara visad på samtliga områden och excellens på minst tre av dessa, däribland alltid området undervisningsskicklighet. Sökanden ska i sin pedagogiska portfölj beskriva och reflektera kring sin lärargärning i relation till bedömningsområdena.

Undervisningsskicklighet

Följande aspekter tillmäts betydelse vid bedömningen av undervisningsskicklighet:

- engagerande och uppskattad undervisning och handledning av hög kvalitet inom ett brett kunskapsfält
- en bred repertoar av studentaktiverande undervisnings- och examinationsformer som används på ett relevant sätt.
- konstruktiv länkning mellan mål, undervisning och examination
- konstruktiv återkoppling för att utveckla studenternas kunnande och kompetens
- synliggörande av genus- och mångfaldsperspektiv i undervisningen samt hänsynstagande till studenters olikheter och skiftande erfarenheter och förmåga att tillvarata dessa som resurser i utbildningen
- progression i utbildningen som skapar kontinuitet mellan olika nivåer
- utveckling av utbildningsområdets innehåll, undervisningsformer och examination
- kontinuerligt deltagande i pedagogisk fortbildning och utveckling av den egna lärarrollen
- fortlöpande analys och utvärdering av den egna undervisningen och dess effekter och tillvaratagande av resultaten i den egna praktiken.
- omfattande ämneskunskaper och förmåga att förmedla hur utbildningens innehåll är kopplat till vetenskapliga rön och resonemang och till metod- och teorianvändning

Forskningsanknytning och vetenskapligt förhållningssätt

Följande aspekter tillmäts betydelse vid bedömningen forskningsanknytning och vetenskapligt förhållningssätt:

- kritiskt tänkande, vetenskapliga färdigheter och förhållningssätt som en integrerad del i undervisningen
- utveckling av kurslitteratur och undervisningsmaterial med hänsyn till nya forskningsrön
- tillvaratagande av rön från ämnesdidaktisk och högskolepedagogisk forskning
- egen ämnesdidaktisk eller pedagogisk forskning
- deltagande i pedagogiska konferenser och seminarier.

Samverkan med studenter, kollegor och andra aktörer

Följande aspekter tillmäts betydelse vid bedömningen av samverkan:

- medveten och systematisk samverkan med studenter
- en kursutvecklande dialog med studenterna om kursmål, bedömningsgrunder och undervisnings- och examinationsformer
- utformning av undervisningen med hänsyn till olika studentgruppers förförståelse och förväntningar
- initiering och aktivt deltagande i pedagogiska diskussioner på universitetets olika nivåer
- samarbete med aktörer utanför universitetet för att få kunskap som bidrar till en utbildning av hög kvalitet som möter omvärldens behov
- utveckling och kontinuerlig omprövning av kurs- och utbildningsmål i relation till förändringar i samhälle, miljö och arbetsliv.

Pedagogiskt ledarskap

Följande aspekter tillmäts betydelse vid bedömningen av pedagogiskt ledarskap:

- framgångsrikt pedagogiskt ledarskap, exempelvis som ämnesansvarig, programansvarig eller studierektor
- kort- och långsiktigt utvecklingsarbete utöver den egna undervisningen
- ansvar för pedagogiska utvecklingsprojekt
- omvittnad förmåga att bidra till en kreativ arbetsmiljö och kollegors pedagogiska utveckling
- förmåga att använda svenska och engelska som arbetsspråk.

